

LBRIS

We know
books

HUMBERTO
SEGUNDO AGUILAR
ALVARADO

POVESTIRI

*În traducerea
prietenilor săi români*

CUVÂNT ÎNAINTE DE
MIRCEA MOȚ

EDITURA
CREATOR
BRAȘOV 2022

Cuprins

CUVÂNT ÎNAINTE · *de Mircea Moț* · 6

NOTA AUTORULUI · 12

POVESTIRILE UNUI COPIL

OUL PRĂJIT · *Tradus de Erw. Magdo* · 16

CUTREMURUL DIN 1960 · *Tradus de Erw. Magdo* · 19

BUNICUL GERMAN · *Tradus de Monica Dumitru* · 22

NASTURELE · *Tradus de Luminița Caya Gutierrez* · 25

BUNICUL RUQUE · *Tradus de Monica Dumitru* · 28

VIOARA · *Tradus de Cristina Popescu* · 34

POVESTIRILE UNUI TÂNĂR

PRIMUL SALARIU · *Tradus de Melinda Pal* · 39

O FAPTĂ DEZINTERESATĂ · *Tradus de Cristina Popescu* · 43

CU TRADUCĂTORI SAU JURNALUL UNEI CĂLĂTORII ·

Tradus de Melinda Pal · 47

EA ȘI EL · *Tradus de Luminița Caya Gutierrez* · 53

SOCRUL · *Tradus de Adrian Damășescu* · 60

POVESTIRILE UNUI PROFESOR

PROFESORUL DE MUZICĂ · *Tradus de Monica Dumitru* · 68

MAȘINA FURATĂ · *Tradus de Ionela Mincu* · 72

CĂLĂTORIND ÎN DECEMBRIE · *Tradus de Ionela Mincu* · 77

POVESTIRILE UNUI ȘOFER DE TAXI

SINGURĂ, GOALĂ ÎN ZORI · Tradus de Anca Florescu-Bratei · 85

O FANTOMĂ? · Tradus de Ionela Mincu · 89

STRĂINUL DIN NOAPTE · Tradus de Luminița Caya Gutierrez · 93

PRIETENUL MEU „NORVEGIANUL” · Tradus de Adrian Damășescu · 97

POVESTIRILE UNUI MUZICIAN CĂLĂTOR

DOUĂ ACCIDENTE · Tradus de Anca Florescu-Bratei · 102

PERIPEȚIILE UNUI CĂLĂTOR · Tradus de Radu Coarnă · 106

PRIMA MEA LUPTĂ ÎN SPANIA · Tradus de Radu Coarnă · 110

RESTAURANT CHINEZESC · Tradus de Cristina Popescu · 113

ÎNTRE MACEDONIA ȘI GRECIA · Tradus de Adrian Damășescu · 117

POVESTEA UNUI CÂNTEC · Tradus de Adrian Alani · 121

ONOMASTICĂ ÎN UNGARIA · Tradus de Radu Coarnă · 125

VAGABONDUL · Tradus de Adrian Alani · 128

DESPRE VIZE · Tradus de Erw. Magdo · 130

UN PICTOR MEXICAN · Tradus de Adrian Damășescu · 133

AMINTIRILE UNEI SERI DE CRĂCIUN · Tradus de Melinda Pal · 137

SERBIA · Tradus de Adrian Alani · 140

POVESTIRILE UNUI OM BOLNAV

SALONUL 301 · Tradus de Anca Florescu-Bratei · 145

VIRUSUL CU COROANĂ · Tradus de Anca Florescu-Bratei · 153

AMINTIRI · Tradus de Cristina Popescu · 156

EXPERIENȚA MEA LA SPITALUL MILITAR BRAȘOV ·

Tradus de Anca Florescu-Bratei · 160

POVESTIRILE DE MÂINE

A FOST ODATĂ O INSULĂ · Tradus de Erw. Magdo · 164

O LUME FĂRĂ CARNE · Tradus de Alma Aguilar · 167

ROBERTO ȘI CĂLĂTORIILE SALE · Tradus de Cristina Popescu · 170

LBRIS

We know
books

POVESTIRILE UNUI COPIL

OUL PRĂJIT

Prima amintire pe care o am din copilărie și care îmi va fi întipărită, de fapt, pentru totdeauna în memorie, este dintr-o perioadă foarte timpurie, după începutul vieții mele. Eram un copil mic, nu aveam mai mult de 3 ani și împreună cu familia începeam să ne facem viața în Llanquihue.

M-am născut într-un mic, oraș numit „Los Pellines”, la 11 kilometri de Llanquihue, în sudul Chile. Tatăl meu, la vremea aceea, lucra la construcția fabricii de prelucrare a zahărului, numită IANSA¹ (Industria Azucarera Nacional S.A.) și în fiecare zi, de luni până sâmbătă, trebuia să parcurgă pe jos distanța respectivă. El ieșea din casă la 4 dimineața pentru a ajunge la serviciu la 8, iar după-amiaza făcea același traseu, dar invers, înapoi acasă, unde ajungea după 10 noaptea. Pentru el era un sacrificiu extraordinar!

După ceva timp, tatăl meu reuși să cumpere un mic teren în Llanquihue și în fiecare zi, după ce pleca de la serviciu, rămânea două-trei ore muncind la ceea ce urma a fi casa noastră din acea comună. Datorită tuturor proiectelor de construcție și a imigrației continue a oamenilor care aveau să trăiască acolo în interes de muncă, Llanquihue se transforma astfel, din comună, într-un oraș înfloritor și frumos.

În memoria mea de copil, nu am amintiri despre transferul nostru, despre momentul în care ne-am schimbat

---

1. IANSA, importante fabrica de azúcar de remolacha. Fabrica de Zahăr din Sfeclă

orașul. Cert este, însă, că ne-am mutat la noua casă din Llanquihue pentru a locui în apropierea locului de muncă al tatălui meu.

Într-o zi, în timp ce mă jucam în curte cu mașinuțele, un bărbat veni spre mine și mă întrebă:

— Salut! Mama ta, este?

— Da, este înăuntru, merg s-o anunț!, îi răspusesem, în timp ce alergam spre casa mea.

Dar se pare că mama îl auzise și-l văzuse pe oaspete venind, pentru că mă izbisem de ea în ușă.

— Bună ziua, pastore! Intrați, vă rog!, spuse ea, invitându-l să intre.

Privindu-l îndeaproape, îl recunoscusem. El fusese pastorul bisericii la care noi mergeam și purta o îmbrăcămintă mai sport, de aceea nu-l recunoscusem până atunci. Vizitatorul intră în casă, condus de mama mea, iar eu mergeam în urma lor. Odată ajunsă în casă, mama i-a oferit un loc la masă și i-a servit un mate¹ proaspăt preparat. Mie mi-a servit o cană de lapte fierbinte. În timp ce așteptam să mi se răcească laptele, ascultam politico conversația pe care mama o avea cu pastorul.

În timp ce vorbeau amândoi, mama gătea ceva. Era un ou prăjit, pe care îl servi cu drag oaspetelui. Stăteam încă la masă, așteptând cu răbdare oul meu. Cum acesta nu venea încă, îi spusese:

— Mama, îmi vreau oul!

Mama s-a făcut că nu aude văicăreala mea și a continuat să vorbească. Apoi am spus mai tare, aproape urlând:

— Mama, vreau oul meu!

Toate culorile se petrecuseră pe chipul mamei și nu știa ce să facă, așa că pastorul își alunecă farfuria aproape de

---

1. Mate este o băutură stimulantă, preparată prin infuzarea frunzelor uscate de yerba mate în apă caldă. Este băutura națională în Argentina, Paraguay și Uruguay și este comună în Brazilia, Chile, estul Boliviei, Liban, Siria și Turcia.

mine. Eu, bucuros și mulțumit, am început să mănânc, savurând oul prăjit, în timp ce oaspetele își bea mate-ul, mâncând doar pâine.

Conversația adulților continuă o lungă perioadă de timp și, odată ce îmi terminasem oul, m-am ridicat și am ieșit pe terasă pentru a-mi continua joaca. La o clipă după ce musafirul plecă, mama mă chemă la masă și îmi spuse:

— Sunt foarte rușinată de comportamentul tău! Acest ou pe care l-am prăjit pentru pastor a fost ultimul pe care l-am avut și l-am făcut pentru el, în semn de afecțiune. Știi că nu avem un magazin în apropiere pentru a merge la cumpărături. Mai vrei să mănânci încă și mai multe ouă prăjite?

Mi-a pus întrebarea cu mâna ridicată și am văzut că în mână avea biciul cu trei capete, care era instrumentul pentru a mă pedepsi. Îmi dădu trei sau patru șfichiuieli, în timp ce îmi spuse:

— Să nu mai faci asta niciodată! Dacă va fi, te voi servi eu, fără să mă întreb tu.

Eu plângeam, în timp ce promiteam că nu voi mai face.

Port întotdeauna cu mine această experiență și m-a ajutat în diferite ocazii. „Este mai bine să stai tăcut, decât să vorbești și să-i faci pe ceilalți să se simtă rușinați, fără ca tu să vrei.”

Tradus de Erw. Magdo
Brașov, România

CUTREMURUL DIN 1960¹

Era duminică, după ora două după-amiaza, într-un mic oraș din sudul Chile. Acolo unde soarele încălzea și strălucea încă, în toată splendoarea lui, și unde, în continuare, se mai putea bucura de zilele de vară, în ciuda faptului că era deja luna mai. În emisfera sudică, luna mai este luna de intrare în iarnă. Vântul era doar o adiere blândă, parfumată și agreabilă.

Tatăl meu, împreună cu cei doi frați ai mei mai mari, ieșiseră în zori pe câmp, în plimbarea pe care o făceau în fiecare duminică. Eu rămâneam singur cu mama, acasă. Ea spăla hainele într-o covată din lemn situată în fața casei. Lângă peretele în care era covata și unde ea spăla, tatăl meu avea niște lemne tăiate, nu am știut niciodată de ce. Eram acasă scriind într-un caiet pe care tocmai mi-l făcuseră cadou, când încă nu mergeam la școală. Scriam ce învățam de la frații mei și desenam animale, ceea ce îmi făcea mare plăcere.

Era liniște și totul decurgea cu calm. Dintr-o dată, câinii începură să latre, atrăgându-mi atenția prin modul și insistența cu care se agitau. Nu trecuse nici măcar un minut și s-a simțit un tremur, pământul se mișcă! Am fugit speriat din casă. Mama îngenunchea, rugându-se în fața covatei. Am îmbrățișat-o, ca să mă simt mai în siguranță.

---

1. Marele Cutremur din Chile, produs pe 22 mai 1960, a fost cel mai puternic seism înregistrat vreodată, cu o magnitudine de 9,5 grade pe scara Richter și o durată de 10 minute.

Astfel au trecut câteva momente. Încetul cu încetul, totul a revenit la normal. Pământul a încetat să se mai cutremure, mama a continuat să spele hainele și eu m-am reîntors în casă, continuând să mâzgălesc în caietul meu.

De îndată, a venit un al doilea cutremur, acesta a fost mai puternic, iar când am ieșit din casă, am văzut cum cădeau lemnele, care erau aproape de locul unde spăla mama. Speriați, am observat cum albia râului începea să crească, inundându-ne curtea (aici trebuie să spun că am locuit lângă râul Maullín). Mama m-a luat de mână și am ieșit. Eram încă în curte, ea m-a lăsat acolo, spunându-mi să nu mă mut niciunde și că se va întoarce în casă. Apoi a intrat și a scos ce a putut din haine; nu a întârziat mult, deci în câteva secunde s-a întors la mine. În acel moment mi-am văzut casa pentru ultima oară, pământul s-a deschis și a înghițit-o!

A fost o scenă foarte șocantă pentru un băiat de 5 ani și jumătate, pe care nu o voi uita niciodată.

Seismul trecuse deja, dar întregul oraș fusese inundat. Văzusem cum oamenii fugeau, fără direcție, îngroziți și urlând. Eu nu puteam face niciun pas pentru că apa îmi ajungea până la gât. Mama, care era însărcinată, nu mă putea lua în brațe, mai avea și o mână ocupată cu hainele salvate din casă (chiar cu câteva secunde înainte ca pământul să o înghită).

Nu știu de unde a apărut și, de câte ori îmi amintesc, cred că a fost un înger trimis de Dumnezeu, dar a fost acolo! Un bărbat chipeș se arătă în fața noastră, m-a luat în brațe și i-a arătat mamei mele calea de urmat. (Ai fi putut spune că era un străin, dar nu avea o familie pe care să o ajute?) Astfel am traversat întregul oraș, eu în brațele bărbatului cu geaca de piele (singura amintire pe care o am despre el) și mama lângă mine. Când am început să urcăm, deja la marginea orașului și unde puteam să pășesc pe un teren uscat, omul a plecat la

fel de brusc, precum și venise. Plângeam, chemându-l pe tata. Mama a cerut pentru mine un pahar de apă de la o doamnă, care se uita la casa ei, în mod miraculos, încă în picioare, și pe care ni l-a oferit cu bunătațe.

Am continuat să urcăm dealul. Au fost mulți dintre noi care am mers acolo, aproape toți locuitorii orașului.

Tatăl meu, împreună cu unul dintre frații mei, ne-a găsit în jurul orei nouă noaptea. El se dusesse mai întâi la noi acasă și cum nu o mai găsisse, în disperarea lui, s-a gândit la ce e mai rău. Cu o licărire de speranță, a umblat prin tot orașul, atât cât mai putea fi parcurs, întrebându-i pe toți cei pe care i-a întâlnit în căutarea sa.

Aceștia i-au spus că mulți oameni au fugit pe dealuri, spre înălțimi, pentru a se simți mai în siguranță, fiind lăsați fără adăpost. Descumpănit, s-a urcat pe deal și ne-a găsit acolo. În mijlocul dezastrului care domnea, a fost o mare bucurie să ne revedem. Fratele meu mai mare a sosit în jurul orei unsprezece noaptea, încărcat cu jucării cu cheițe. Cum forța cutremurului a fost așa mare, s-au deschis magazinele, iar jucăriile înotau pe străzi și nimeni nu le acorda atenție. A fost momentul din viața mea, când avusesem cele mai multe jucării mecanice și toate foarte scumpe.

Acea noapte am petrecut-o în aer liber, ca mulți alții, fără somn, în frig și foarte speriați, așteptând un nou cutremur care, mulțumesc Domnului, nu a mai venit.

A doua zi, tatăl meu a primit, nu știu de unde, 10 plăci, de 10 centimetri lățime fiecare. Astfel, cu 5 scânduri pe fiecare parte, a construit o „cocioabă” mică, unde a pus un pat. Acolo s-a născut fratele meu, în timp ce eu deliram, în același pat, bolnav de rujeolă.

Tradus de Erw. Magdo
Brașov, România

BUNICUL GERMAN

Bunicul German ajungea acasă aproape în fiecare seară, chiar înainte ca mama să servească cina. Se pare că el știa că mama funcționa precum un ceas elvețian. Bunicul era un bătrânel dizgrațios, slab, miop, cu barba albă, lungă, tăcut când nu îi cunoștea pe cei din jur, dar care avea un zâmbet permanent ce emana bucurie. Era un orator înnăscut când intra în atmosferă și un bun povestitor. Mama presimțea venirea lui acasă – în fiecare seară – așa că întotdeauna era o farfurie în plus la masă pentru el. Cu plăcere și poftă de mâncare ne acompania, „amenințând-o” întotdeauna pe mama că vor avea o conversație interesantă.

Mie îmi era tare drag și îl consideram bunicul pe care nu l-am avut niciodată. La asta se adăuga și faptul că aveam același nume de familie, chiar dacă, în urma unor discuții pe care le-a purtat cu tata despre arborele genealogic și investigând asupra rădăcinilor și a satelor în care au copilărit, ambii au descoperit că nu au neamuri în comun.

Bunicul German locuia cu fiica lui care petrecea toată ziua în pat, bolnavă fiind, și care năștea câte un copil în fiecare an. Ea se căsătorise cu un tip vulgar, aveau împreună deja 6 copii și continua să rămână însărcinată în fiecare an. Mult prea mulți copii pentru o pereche tânără, căci ei probabil nu ajunseseră încă la vârsta de 30 de ani. Eu am realizat faptul că bunicul German se simțea bine când ne vizita pentru că eram doar doi copii, fratele meu mai mic și eu.

Părinții mei și cu mine ascultam cu încântare și devotament relatările și istorioarele interesante pe care ni le povestea în fiecare seară cu o voce fermă și foarte sigur pe sine. Măinile lui ferme și ochii cu o privire intensă făceau parte din coregrafia relatărilor. De la el am învățat multe despre limbajul non-verbal, povestirile fiind acompaniate de semne și expresii faciale și corporale. Având frageda vârstă de 8 ani, asimilam tot ce spunea și memoram poveștile pe care le povestea.

Bunicul German a trăit și citit multe și avea o memorie sclipitoare, fiind capabil să își amintească atâtea povești, istorioare, legende în detaliu. Niciodată nu se repeta, decât dacă îi ceream expres, fiind uneori atras de o relatare pe care îmi doream să o aud încă o dată. Așa am auzit povești despre înmormântări, vrăjitori ori ceremoniale, și aproape toate poveștile fantastice din mitologia Arhipelagului Chiloe, care sunt emoționante și minunate. Am cunoscut aceste povestiri „la prima mână”, pentru că atât bunicul cât și părinții mei erau originari din Arhipelagul Chiloe, și chiar dacă proveneau de pe insule diferite, până la urmă erau din aceeași zonă geografică în care bunicul German și tata și-au petrecut o mare parte din viață. Tata a părăsit Chiloe de tânăr, iar bunicul German când era adult.

Când se pornea să vorbească asemeni unui orator, după cină, musafirul nostru era de neoprit și părea că se transformă. Termina mereu după miezul nopții, poate chiar pe la 1:00, nu înainte de a-și avertiza auditoriul – în acest caz, pe mine – că sesiunea de povestiri va continua a doua zi, seara. Mulțumită lui am învățat despre istoria țării mele, Chile, mintea lui fiind o enciclopedie vie ce vorbea despre eroi naționali și bătălii importante. Am învățat și despre clasicii universali și, datorită lui, când am avut putere de cumpărare, cumpăram cărți în cunoștință de cauză. Mai

mult, bătrânelul putea recita paragrafe întregi din Divina Comedie de Dante Alighieri, din Odiseea sau Iliada de Homer. Știa să recite chiar și paragrafe întregi din Biblie. Era o persoană cultă și niciodată nu a făcut caz de asta, ba dimpotrivă, întotdeauna a fost umil și simplu. Acesta era lucrul care mie îmi plăcea și îi spuneam asta de fiecare dată când aveam ocazia. Nu o să uit niciodată atitudinea mea de copil în fața povestirilor înfricoșătoare, cu vrăjitori și morți. Îmi ridicam picioarele și le puneam pe scaun, de teamă ca nu cumva vreun spirit să vină pe sub scaun și să mă apuce de picioare.

Prietenia mea cu bunicul German a durat până ce acesta a murit. Eu aveam vreo 11 ani când s-a întâmplat. Am regretat plecarea lui, dar mi-au rămas în memorie poveștile, relatările și legendele lui. Amintirea lui mă va acompania toată viața și întotdeauna am spus că el a fost cel care, indirect, mi-a sugerat să călătoresc prin lumea aceasta plină de povești și experiențe bune de povestit.

Tradus de Monica Dumitru
Constanța, România